

**PRIM'AWLA QORTI CIVILI
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 09 ta' Marzu, 2016

Citazzjoni Nru: 281/2006 AF

Philip u Emanuela konjugi Bartolo

vs

Marthese u Tarcisio konjugi Caruana

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tar-rikorrenti Bartolo li ġie ppreżentat fit-3 ta' April 2006, li permezz tieghu wara li ġie premess illi:

Il-kontendenti huma proprjetarji tan-negozju ossija azjenda bl-isem Marea Kiosk fl-Ghadira, l-Mellieha, inkluz kull assi tangibbli bhalma huma l-kiosk, stock, umbrellel, sodod u kull oggett iehor li jigi kkunsmat, makkinarju, taghmir u hazniet inkluz ukoll l-attrezzaturi u kull beach accessory, l-avvjament, jeddijiet tal-proprjeta intelletwali u jeddijiet ohra ghat-tmexxija tal-istess negozju kif ukoll il-permessi ghall-gestjoni tal-istess Marea Kiosk fl-Ghadira il-Mellieha.

Dan in-negozju ilu jigi gestit mill-kontendenti mill-1988 fejn originarjament kien proprjetà ukoll ta' Raymond Bartolo.

Sussegwentement il-kontendenti kienu xtraw sehem Raymond Bartolo mill-istess negozju biex b'hekk dan baqa' tal-kontendenti u cioé nofs indiviz ghall-atturi u nofs indiviz ghall-konvenuti.

L-ispejjez kollha tan-negozju kienu jitnaqqsu mill-istess introjtu u sussegwentement wara li jithallsu l-ispejjez kollha inkluz il-hlas ta' pagi kif ukoll xiri ta' l-oggetti li jigu kkunsmati, makkinarju, taghmir u hazniet, kif ukoll ta' beach accessories ohra necessarji u attinenti ghan-negozju taghhom, huma kienu jaqsmu l-qliegħ ta' bejniethom b'hamsin fil-mija kull wiehed biex b'hekk l-atturi kienu jiehdu 50% tal-qliegħ waqt li l-konvenuti kienu jiehdu l-50% l-ohra ta' l-istess qliegħ, ossija in-Net Profit kollu.

Minn xi zmien l-hawn inqala xi dizgwid bejn il-kontendenti u huma ma jridux jibqghu aktar in komunjoni ma' l-konvenuti fil-proprjeta w azzjenda u fil-gestjoni u tmexxija tal-istess Marea Kiosk fl-Ghadira, l-Mellieha.

Ghalhekk din il-proprjeta ossija azzjenda tal-Marea Kiosk, bl-assi tangibbli tagħha kollha bhalma huma l-kiosk, l-oggetti li jigu kkunsmati, makkinarju, taghmir u hazniet, avvjament inkluz ukoll il-permessi relattivi tagħha kif ukoll b'kull beach accessory iehor, m'huwix komodament divizibbli u ghalhekk jenhtieg il-bejgh bl-irkant tal-istess negozju, u dan wara li jigi stmat minn Perit imqabba apposta.

Ir-rikorrenti atturi b'ittra ufficjali tas-7 ta' Marzu 2006 talbu l-konvenuti jersqu ghal-likwidazzjoni tal-proprjeta u negozju konsistenti f'Marea Kiosk fl-Ghadira l-Mellieha, inkluz kull assi tangibbli bhalma huma l-kiosk innifsu, l-oggetti li jigu kkunsmati, makkinarju, it-taghmir u hazniet, permessi ghall-gestjoni tal-istess negozju, l-avvjament, jeddijiet ta' proprjeta intelletwali u kull jedd iehor fuq l-istess negozju, biex b'hekk jithallsu ta' sehemhom mill-istess negozju wara li jigi mehud in konsiderazzjoni l-valur tal-kiosk, il-premessi ghall-gestjoni tal-

istess kiosk, l-attrezzaturi, stock u avvjament tal-istess Marea Kiosk, però baqghu inadempjenti.

Intalbet din il-Qorti biex:

- i) Tiddikjara u tiddeciedi illi l-Marea Kiosk fl-Ghadira l-Mellieha inkluz kull assi tangibbli bhalma huma l-kiosk innifsu, l-oggetti li jigu kkunsmati, makkinarju, taghmir u hazniet, permessi ghall-gestjoni tal-istess negozju, avvjament, jeddijiet tal-proprjeta intellettuali u kull jedd iehor fuq l-istess negozju huma proprjeta komuni tal-atturi u l-konvenuti f'sehem indaqs bejniethom.
- ii) Tiddikjara u tiddeciedi illi l-Marea Kiosk fl-Ghadira l-Mellieha mhux konodament divizibbli.
- iii) Tordna l-bejgh fl-irkant tal-istess Marea Kiosk fl-Ghadira il-Mellieha, inkluz kull assi tangibbli bhalma huma l-kiosk innifsu, l-oggetti li jigu kkunsmati, makkinarju, taghmir u hazniet, permessi ghall-gestjoni tal-istess negozju, avvjament, jeddijiet tal-proprjeta intellettuali u kull jedd iehor fuq l-istess negozju, u dan minghajr oblaturi estraneji u dan f'jum, hin u lok stabbilit minn din il-Qorti.
- iv) Tahtar Perit biex jistma l-istess negozju wara li jiehu konjizzjoni ta' l-assi tangibbli bhalma huma l-valur tal-kiosk innifsu, l-oggetti li jigu kkunsmati, makkinarju, taghmir u hazniet, permessi ghall-gestjoni tal-istess negozju, avvjament, jeddijiet tal-proprjeta intellettuali u kull jedd iehor fuq l-istess negozju.
- v) F'kaz illi din il-Qorti ssib li l-Marea Kiosk fl-Ghadira il-Mellieha huwa komodament divizibbli, hija ghandha tordna illi l-istess Marea Kiosk fl-Ghadira l-Mellieha inkluz kull assi tangibbli bhalma huma l-kiosk innifsu, l-oggetti li jigu kkunsmati, makkinarju, taghmir u hazniet, permessi ghall-gestjoni tal-istess negozju, avvjament, jeddijiet tal-proprjeta intellettuali u kull jedd iehor fuq l-istess negozju, ghandu jinqasam uggwalment bejn il-kontendenti.

vi) Tiddividi l-assi tal-azzjenda f'zewg porzjonijiet ugwali, wahda ghall-atturi u ohra ghall-konvenuti u tassenja porzjoni ugwali, wahda lill-atturi u l-ohra lill-konvenuti.

Bl-ispejjez inkluz l-ittra ufficjali tas-7 ta' Marzu 2006, l-ittri legali tat-8 ta' Frar 2006, tas-16 ta' Frar 2006 u tal-21 ta' Frar 2006 u tal-Mandat ta' Sekwestru numru 509/06 u bl-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-intimati Marthese u Tarcisio konjuġi Caruana li ġiet ipprezentata fil-11 ta' April 2006 fejn gie excepti illi:

It-talbiet ta' Philip u Emanuela Bartolo huma bla bazi, fattwalment u legalment, u ghalhekk ghandhom jigu michuda, bl-ispejjez kontra tagghom.

Il-mobile kiosk in kwistjoni huwa suggett ghal Mobile Kiosk Permit li jinhareg mill-Gvern lill-esponenti Marthese Caruana personalment. Il-permess jinhareg mix-xahar ta' Mejju sax-xahar ta' Settembru, u jibda u jispicca dik is-sena. Is-sena ta' wara l-esponenti Marthese Caruana ma jkolliex dritt awtomatiku ghall-Mobile Kiosk Permit, izda trid tapplika ghalih mill-gdid. Fil-permess ikun hemm stipulat: "*The concession shall hold good during the pleasure of the Government.*" Ghalhekk, assolutament bla pregudizzju, lanqas jista' wiehed jitkellem fuq avvjament. Kopja tal-ewwel permess mahrug fis-7 ta' Lulju 1988 lill-esponenti Marthese Caruana qed tigi hawn annessa bhal Dok. "X". Konsegwentement, l-unika persuna li ghandha xi titolu in konnessjoni mal-mobile kiosk Marea hija l-esponenti Marthese Caruana u hadd aktar. L-esponenti kienet akkwistat l-imsemmi kiosk minghand Mario Caruana in forza ta' skrittura privata tad-9 ta' Lulju 1988, hawn annessa bhala Dok. "Y". Ghalhekk, il-konjuġi Bartolo m'ghandhomx id-drittijiet li qeghdin jippretendu li ghandhom.

L-attur Philip Bartolo dahal bhala garanti ghall-finijiet ta' self mill-Bank, izda dak il-kreditu tal-Bank thallas u m'ghadx hemm din ir-relazzjoni guridika ta' Philip Bartolo bhala garanti.

Ladarba kif jirrizulta mid-Dokumenti "X" u "Y" hawn annessi,

hija l-esponenti d-detentur tal-permess li jinhareg mill-Gvern u l-proprjetarja tal-mobile kiosk in kwistjoni, il-pretensjonijiet tal-konjugi Bartolo huma infondati. Minn naha taghhom, l-atturi Philip u Emanuela Bartolo ma pprezentaw l-ebda dokument in sostenn tal-pretensjonijiet taghhom, li juri li huma ghandhom il-jeddijiet li qeghdin jippretendu li ghandhom, jew li jikkontradici dak li ssostni l-esponenti Marthese Caruana. Kif jirrizulta mill-iskrittura privata tad-9 ta' Kulju 1988 hawn annessa, l-esponenti hija proprjetarja tal-mobile kiosk kif ukoll tas-sunbeds, umbrelel u l-oggetti l-oħra li ghandhom x'jaqsmu mal-kiosk, liema kiosk inxtara minnha bl-ghajnuna finanzjarja mill-Bank. Ghalhekk, il-pretensjoni tal-konjugi Bartolo hija infondata fattwalment u legalment – anzi jista' jinghad li hija wahda frivola u vessatorja. Minn naha tagħha, l-esponenti tiddikjara li hija tigi oħt l-attur Philip Bartolo u mhix ix-xewqa tagħha li tara dan l-inkwiet jinqala' fil-familja tagħhom.

It-talbiet kollha tal-atturi ghandhom jigu michuda, bl-ispejjez kontra tagħhom, ghar-ragunijiet segwenti:

- i) L-oggetti msemmija fl-ewwel talba m'humieq proprjetà komuni.
- ii) Il-kwistjoni jekk il-kiosk huwieq 'komodament divizibbli' hija irrilevanti.
- iii) Illi m'hemmx lok li l-kiosk u l-oggetti jinbieghu bl-irkant stante li dawn jappartjenu lill-esponenti.
- iv) Illi m'hemmx lok li jinhatar perit biex jistma n-negozju tal-esponenti.
- v) Illi la l-kiosk u lanqas l-oggetti l-oħra ma hemm lok li jinqasmu ugwalment bejn il-kontendenti ladarba dawn jappartjenu lill-esponenti.
- vi) Illi m'hemmx lok li kull parti tigi assenjata porzjoni mill-assi, qisu din kienet xi kawza ta' separazzjoni personali, ghaliex l-azjenda tappartjeni lill-esponenti.

Bl-ispejjez kontra l-atturi, li huma minn issa ngunti ghas-subizzjoni.

Rat l-atti tal-mandat ta' inibizzjoni numru 1019/06 u tal-mandat ta' deskrizzjoni numru 760/06 li kienu ġew allegati mal-atti tal-kawza odjerna fuq ordni ta' din il-qorti tat-28 ta'

Novembru 2007¹.

Rat ir-rikors tar-rikorrenti tas-7 ta' Diċembru 2007² fejn talbu li l-kawża bin-numru 1254/07GV fl-ismijiet "Philip u Emanuela konjuġi Bartolo vs Tarcisio u Marthese konjuġi Caruana, Rayona xebba Caruana u Kumissarju tal-Artijiet għal kull interess li jista' jkollu" (li giet ippreżentata fil-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-30 ta' Novembru 2007 wara li instemgħet ix-xiehda ta' Marthese Caruana minn fejn irriżulta li bieghet il-kiosk lil bintha) tiġi rikjamata quddiem din il-qorti kif preseduta sabiex iż-żewġ kawżi jinstemgħu flimkien. Dan ir-rikors gie milqugħ fl-14 ta' Jannar 2008.

Rat ir-rikors tal-intimati tas-26 ta' Frar 2008³ li permezz tiegħu talbu lil din il-qorti tawtorizzahom jippreżentaw eċċezzjoni ulterjuri dwar l-isostenibilità tal-ewwel talba attriċi abbażi tal-Artikolu 1649(2) u 1651 tal-Kodiċi Ċivili, liema rikors miċħud fl-10 ta' Novembru 2009⁴ peress li ma kienx hemm raġuni għaliex ma ngħatatx fir-risposta ġuramentata oriġinali.

Rat il-verbal tas-17 ta' Frar 2011⁵ tal-kawża l-oħra 1254/2007AF fejn gie dikjarat li "*Għal kull buon fini il-provi prodotti fil-kawża 281/2006 għandhom jagħmlu stat f' din il-kawża u l-istess provi f' din il-kawża għal dik.*"

Rat il-verbal tas-6 ta' Ottubru 2011⁶ tal-kawża l-oħra 1254/2007AF fejn gie dikjarat li "*Għal kull buon fini il-partijiet jaqblu li x-xhieda kollha prodotti fil-kawża numru 281/2006 jgħoddu fl-intier tagħhom ukoll għal din il-kawża u vice versa.*"

Rat l-affidavits u d-dokumenti kollha.

Semgħet ix-xiehda prodotta.

Rat in-noti tas-sottomissjonijiet tal-kontendenti.

---

¹ Fol 345

² Fol 367

³ Fol 374

⁴ Fol 418

⁵ Fol 37 tal-kawża 1254/07

⁶ Fol 124 tal-kawża 1254/07

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat illi fil-kawża odjerna: qed tintalab dikjarazzjoni li n-negozju tal-gabbana huwa proprjetà tal-kontendenti u konsegwentement jiġi ordnat il-bejgħ bl-irkant (jew diviżjoni) tiegħu:

Ir-rikorrenti Bartolo qed jallegaw illi huma flimkien mal-intimati Caruana huma proprjetarji ta' negozju bl-isem "MAREA KIOSK" fl-Għadira, il-Mellieħa, u li tali negozju ilu jiġi ġestit minnhom mill-1988. Isostnu li huma għandhom nofs ($\frac{1}{2}$) indiviż u l-intimati għandhom nofs ($\frac{1}{2}$) indiviż ieħor mill-imsemmi negozju u li kienu jaqsmu bin-nofs il-profitti netti bejniethom. Jispjegaw li minħabba diżgwid li inqala' bejniethom ma jridux jibqgħu aktar in komunjoni mal-intimati u għalhekk għamlu din il-kawża biex jiġi dikjarat li n-negozju tal-kjosk (bl-assi tangibbli bħall-kjosk innifsu, l-oġġetti li jiġu kkunsmati, makkinarju, tagħmir u ħażniet, permessi għall-ġestjoni tan-negozju, avvjament, jeddijiet tal-proprjetà intellettuali u kull jedd ieħor) mhux kommodament diviżibbli u konsegwentement għandu jiġi ordnat il-bejgħ fl-irkant tiegħu mingħajr oblaturi estaneji. Talbu wkoll li f'każ li jirriżulta li huwa fil-fatt kommodament diviżibbli jinqasam ugwalment bejniethom.

L-intimati Caruana da parti tagħhom fl-ewwel lok jaċċennaw għall-fatt li l-gabbana in kwistjoni hija soġġett għal "Mobile Kiosk Permit" li jinħareġ mill-Gvern lil Marthese Caruana personalment. In oltre jgħidu li l-unika persuna li għandha xi titolu in konnessjoni mal-gabbana in kwistjoni hija l-intimata Marthese Caruana u li kienet akkwistat tali titolu permezz ta' skrittura privata mingħand Mario Caruana fid-9 ta' Lulju 1988. Isostnu hija l-intimata li hija l-proprjetarja tal-kjosk u tas-sunbeds, umbrelel u l-oġġetti l-oħra konnessi mal-kjosk, liema kjosk kien inxtara minnha bl-għajjnuna finanzjarja tal-bank. Għalhekk jgħidu li mhux minnu li n-negozju tal-kjosk (bl-assi tangibbli bħall-kjosk innifsu, l-oġġetti li jiġu kkunsmati, makkinarju, tagħmir u ħażniet, permessi għall-ġestjoni tan-negozju, avvjament, jeddijiet tal-proprjetà intellettuali u kull jedd ieħor) huwa proprjetà komuni.

Ir-rikorrent Philip Bartolo fl-affidavit⁷ tiegħu xehed li fis-7 ta' Lulju 1988 oħtu l-intimata Marthese Caruana u żewġha Tarcisio kienu marru għandu d-dar u pproponewlu jidhol shab magħhom f'biċċa negozju rigwardanti t-tmexxija ta' kjosk l-Għadira. Żied jgħid li dak in-nhar kienu avvicinaw lil ħuhom Raymond Bartolo u dak il-ħin stess iltaqa' magħhom biex jiddiskutu l-idea tan-negozju *"...għie miftiehem li l-permess tal-kjosk kellu joħroġ fuq Marthese Caruana, għax kif diġa għidt ma setax ikun intestat fuq l-ebda persuna ħlief Caruana, waqt li jjen kelli noħroġ il-flus biex isir dan in-negozju, għax Marthese u Tarcisio, dak iż-żmien flus ma kellhomx."*

Qal li l-għada tal-ftehim, u cioé fit-8 ta' Lulju 1988 ġibed Lm10,000 mill-bank biex l-għada meta jsir it-trasferiment tal-beach concession⁸ minn fuq Mario Caruana għal fuq Marthese Caruana, l-istess Mario Caruana seta' jithallas l-ammont ta' Lm9,770. Qal li mill-Lm230 li kien fadal tħallas in-nutar Gambin u xtraw l-affarijiet li kien hemm bżonn għat-tmexxija tal-kjosk dak iż-żmien. Spjega wkoll li f' Awwissu 1988 kienu ħallsu Lm500 lil Jimmy Caruana, ħu Tarcisio, talli kien hu li irsista biex jinħarġu l-permessi. (Fix-xieħda tiegħu tas-26 ta' Mejju 2010⁹ ir-rikorrent jirreferi għad-Dok JMCX1¹⁰ li hija fotokopja minn djarju u jispjega li fuqha hemm indikat li fil-21 ta' Awwissu 1988 kienu tħallsu Lm500 lil "Jimmy".)

Żied jgħid li wara xi xhur il-flus li kien ħareġ għan-negozju ircevihom lura mingħand il-bank meta ħadu loan mingħand il-BOV. Spjega *"...din il-loan għet intestata fuq oħti l-intimata, pero` jiena u ħija Raymond iggarantixxejna l-ħlas ta' din il-loan b'ipoteca speċjali fuq il-proprjetà tagħna."* Jgħid li għalkemm il-loan ħarġet fuq isem oħtu dan ma kienx għaliex il-flus ħarġithom hi, *"iżda għax il-permess tal-Marea kjosk kien fuq isimha minkejja li l-proprjetà kienet tagħna lkoll u cioé tiegħi, ta' ħija u t'oħti Marthese. Fil-fatt jiena ggarantejt bid-dar tiegħi u żewġ mħażen kbar għan-negozju, waqt li ħija Raymond*

---

⁷ Fol 15-19

⁸ Dok Y, fol 10, kuntratt ta' trasferiment tal-beach concession minn Mario Caruana għal fuq Marthese Caruana, u wkoll bejgħ tal-gabbana bl-armor u l-istokk kollu tagħha

⁹ Fol 444-445

¹⁰ Fol 440

ħareġ bħala garanzija d-dar tiegħu u l-intimati ħarġu bħala garanzija l-plot fil-Gudja li kellhom u li kienet għadha mhux mibnija."

Xehed illi mill-1988 sal-1989 kienu jaqsmu l-profitti bejn it-tlett aħwa (hu, Raymond u Marthese) iżda Raymond iddecieda li jitlaq, ħa Lm450 u komplew bin-negozju hu u Marthese. *"...minn Lulju 1989 'il-quddiem, in-negozju baqa' tiegħi u t'oħti u għalhekk il-profitti baqgħu jinqasmu 50/50 bejnietna t-tnejn."* Isostni li minn Lulju 1989 'il quddiem in-negozju baqa' tiegħu u ta' oħtu u l-profitti kienu jinqasmu beniethom it-tnejn.

Jispjega li barra li kienu jaħdmu huma r-rikorrenti u l-intimati fil-kjosk, kienu anke jaħdmu ħuthom u t-tifel tiegħu Elton. Fir-rigward tal-paga ta' Elton, jgħid li kien itihielu minn sehmu tal-profitti u fir-rigward tal-ħaddiema barranin u ħuthom dawn kienu jithallsu qabel ma jinqasmu l-profitti.

Jgħid li l-kotba tal-amministrazzjoni fihom il-kitba tiegħu u ta' Marthese Caruana u meta kienet tagħlaq is-sena partikolari kien iżommhom hu. Jgħid li għandu l-kotba mis-sena 1988 sal-2004 u r-raġuni għaliex m'għandux tal-2005 kien minħabba l-inkwiet li kien inqala'. Dawn il-kotba kollha gew esibiti in atti.

Jirreferi għall-assikurazzjoni tal-kjosk li kienet tkopri mhux biss il-kjosk iżda l-oġġetti kollha u anke l-eventwalità ta' xi incident, u jačcenna għall-fatt li hija intestata fuqu. Iżid jgħid li anke x-xogħol kollu tal-bank rigwardanti depożiti, u kotba tax-xogħol tal-ETC, PAYE u dak kollu li kellu x'jaqsam man-negozju kien jieħu ħsiebu hu.

Ikompli jgħid li sas-sena 2005 l-intimati qatt ma ppretendew li l-kjosk huwa tagħhom, iżda mis-sena 2006 l-intimata qabet u fetħet il-kjosk u waqqfithom milli jipparteċipaw fit-tmexxija tiegħu għaliex qed tippretendi li la huwa intestat f'isimha huwa tagħha.

Huwa jirraġuna li għaladarba dejjem ħa parti mill-profitti (50%) mill-1989 dejjem ikkonsidra li l-kontendenti kienu sidien b'fiduċja totali f' xulxin. Jgħid li ladarba s-sitwazzjoni ma tistax tkompli kif inhi, huma r-rikorrenti jridu li n-negozju jinbiegħ

bis-subasta. Jispjega li kienu offrew li l-intimati jixtruhom jew huma jixtru lill-intimati għal Lm90,000 iżda l-konsulent legali infurmah li l-intimata ma kienitx interessata. Ir-rikorrent jaċċenna għall-ittra tal-15 ta' Frar 2006¹¹ mibgħuta lid-difensur tiegħu mid-difensur tal-intimata fejn jingħad "*...is-sur Philip Bartolo dejjem ħa parti mill-profitt*" u għalhekk jgħid li ma jistax jifhem kif issa qed iċċaħdu mill-proprjetà ta' ħwejġu.

Kontro-eżaminat¹² jgħid li lejn l-aħħar taż-żmien kienet tatu xi karti tal-ETC biex jiffirma. Jgħid li fil-fehma tiegħu dan kien għall-ħsieb li kellha. F'kontro-eżami ieħor¹³ jgħid li l-Lm10,000 li kien silef lill-intimata kien biex jagħmlu n-negozju flimkien. Jikkonferma li ħadhom lura wara xi xhur meta imbagħad isselfu mill-bank: "*Il-permess kien fuq isem Marthese, il-flus issellfithom fuq isimha hi u jiena għamilt garanti.*" Mistoqsi dwar il-VAT jgħid li "*Jiena naqbel illi fuq iċ-ċertifikat tal-VAT hija mnizzla Marthese Caruana bħala s-sole proprietor.*" Però jsostni li dejjem kienu sħab. Jispjega li flimkien issetiljaw mal-VAT meta kienu qalgħu ċitazzjoni.

Jammetti li "*Kuntratt bejnietna ma kienx hemm, bil-miktub għandna l-kitba tan-negozju*".

Elton Bartolo, it-tifel tar-rikorrenti, fl-affidavit tiegħu¹⁴ jikkonferma li wara li kien ħareġ zijuh Raymond min-negozju il-profitti kienu jinqasmu nofs bin-nofs bejn missieru r-rikorrent u zitu l-intimata u li hu kien jithallas mill-profitti li kien jieħu missieru.

Dwar il-kotba tal-amministrazzjoni jgħid li fihom kienu jiktbu kemm missieru u kemm l-intimata, u meta ma kinux ikunu hemm fl-aħħar tal-ġurnata biex jingħadd ix-xogħol, ġieli għamli hu. Jgħid li "*Jiena dejjem niftakar lil missieri u ziti Marthese qabel ma nagħlqu l-kiosk fil-għaxija minn xi siegħa qabel, jagħmlu l-kontijiet tal-ġurnata, jgħoddu l-flus flimkien u jniżzlu dak li kienu daħħlu fil-kotba.*"

---

¹¹ Dok PB2, fol 22A

¹² Kontro-eżami tar-rikorrent tas-16.12.2009, fol 422

¹³ Kontro-eżami tar-rikorrent tal-04.02.2009, fol 426-428

¹⁴ Affidavit ta' Elton Bartolo fol 23-24

Jgħid ukoll li tant in-negozju kien tar-rikorrenti u tal-intimati li fl-aħħar żewġt isjuf biex ikollhom weekends off, kienu jifthemu jaħdmu darba weekend il-familja tar-rikorrenti u darba l-familja tal-intimati.

Rachel Bartolo¹⁵, bint ir-rikorrenti, fl-affidavit tagħha tispjega li meta spiċċat l-iskola bdiet tistudja l-accountancy u l-computer u giet imqabbdha minn missierha u zijietha biex izomm il-kotba tal-eżiti. Tgħid li kienet tieħu d-dħul u l-infiq li kienu jtuha missierha u zijietha u tniżżilhom fuq l-ispreadsheets biex imbagħad jigu pprezentati lid-dipartiment tal-VAT. Tispjega wkoll li fl-ewwel ħames snin li kienu bdew in-negozju, missierha u zijietha kienu jaqsmu l-flus id-dar iżda mbagħad bdew jaqsmu l-flus kull nhar ta' Ħadd fil-gabbana stess u kienet tiġi mqabbdha biex toqgħod mal-bieb biex ħadd ma jidħol għewwa. *"Wara li jaqsmu l-flus missieri kien jagħtini sehmna kif ukoll pakkett ieħor flus biex jieħdu l-bank ħalli huwa jkun jista' jħaddem il-kont tal-bank. Dan nafu għax dawn il-flus kien jgħaddihomli issieri u kont inpoġġihom fil-handbag tiegħi. Mhux l-ewwel darba li rajt liz-zija Marthese tpoġġi sehmha mill-flus fil-handbag tagħha. Fl-aħħar tal-ġimgħa ukoll, jiena ġieli rajt liz-zija Marthese u anke lil missieri, skont min kien imissu, ħallsu lill-ħaddiema cash."*

Isemmi wkoll li l-assikurazzjoni dejjem inħarġet fuq isem missierha, li kull inkwiet li kien jinqala' mal-gabbana, sija mal-pulizija, sija mal-avukat u sija mal-ġirien kompetituri tagħhom, kien jieħu ħsieb missierha. Tgħid li ommha kienet tqandel u taħsel is-srievet tal-gabbana d-dar tagħhom.

Issostni li kien biss fi Frar 2006 li zijietha l-intimata bdiet tippretendi li l-gabbana hija tagħha peress li hija registrata fuq isimha u li huma ma kellhom xejn minnha.

Kontro-eżaminata¹⁶ tgħid li *"Il-papà kien jieħu 50% bħal ma kienet tieħu l-50% hi (l-intimata)."*

Raymond Bartolo, ħu l-kontendenti Philip Bartolo u Marthese

---

¹⁵ Affidavit ta' Rachel Bartolo a fol 40-41

¹⁶ Kontro-eżami ta' Rachelle Bartolo tas-16.12.2009, fol 420-421

Caruana, fix-xiehda tiegħu¹⁷ jikkonferma li fl-1988 kienu jmexxu l-kjosk. Jgħid li meta Marthese Caruana sselfet Lm10,000, kienu għamli tajjeb għas-self it-tlieta li huma: hu, r-rikorrent u l-intimata stess, u dan permezz ta' ipoteki fuq id-djar tagħhom¹⁸. Jispjega li l-ewwel kien ħareġ il-flus ir-rikorrent Philip Bartolo imma meta sar is-self mill-bank huwa kien ħa l-flus li kien ħareġ biex kienu setgħu jarmaw il-gabbana. Huwa jikkonferma li kien dam sena biss jaħdem u li meta telaq ma jiftakarx jekk kienx ħa xi flus. Jispjega li fis-sena li kien imexxi l-kjosk ma ħutu kienu jiltaqgħu jgħoddu l-flus, iħallsu l-ispejjeż u li jibqa' jaqsmu. Kontro-eżaminat gie suggerit lilu li l-flus li kienu jieħdu kien ħlas tax-xogħol li kienu jagħmlu iżda huwa jsostni li kienu jaqsmu kollox wara li jaqtgħu l-ispejjeż.

Gemma Bugeja¹⁹, li tigi oħt ir-rikorrent Philip Bartolo u l-intimata Marthese Caruana fix-xiehda tagħha tispjega li kienet taħdem fil-gabbana flimkien ma' ħutha oħra u wkoll xi tfal tagħhom. Tgħid li ma tafx ta' min hu n-negozju għax dejjem kienet tara lil Philip u lil Marthese jaħdmu flimkien. Dwar il-ħlas li kienet tiegħu tgħid li "*Il-flus daqqa tathomli Marthese u daqqa tathomli Philip.*" Tispjega li fl-aħħar tal-ġurnata kienu jingħaddu l-flus u li jekk kien ikun hemm Philip waħdu kien jgħoddhom hu, jekk ikun hemm Marthese waħedha kienet tgħoddhom hi, u jekk ikunu hemm it-tnejn flimkien kienu jgħodduhom it-tnejn flimkien.

Mary Bonnici²⁰, li tigi oħt ir-rikorrent Philip Bartolo u l-intimata Marthese Caruana fix-xiehda tagħha tispjega li hija wkoll kienet taħdem il-kjosk. Tgħid li l-flus tal-ġurnata kien jgħoddhom Philip waħdu, jew Marthese waħedha, jew it-tnejn flimkien, skont min ikun jinzerta. "*Jekk ikun hemm Philip waħdu joħodhom Philip.*" Dwar il-ħlas li kienet tiegħu għal xogħolha tgħid "*Jiena kont nitħallas minn Marthese jekk ikun hemm Marthese u Philip jekk ikun hemm Philip.*"

---

¹⁷ Xiehda ta' Raymond Bartolo, 22.02.2007, a fol 45-48

¹⁸ Kopja tal-ipoteka Dok RB1 a fol 49-50

¹⁹ Xiehda ta' Gemma Bartolo, tal-14.03.2007, fol 310-312

²⁰ Xiehda ta' Mary Bonnici tal-14.03.2007, fol 313-314

Is-Supretendent Raymond D'Anastasi²¹ fix-xiehda tiegħu jispjega li kien għamel bejn l-1993 u l-1999 stazzjonat il-Qawra li tkopri l-Mellieħa u li l-partijiet fil-kawża odjerna jafhom. *"Nafhom bħala s-sidien tal-Marea Kiosk fl-Għadira."* Kontro-eżaminat jgħid li *"Naf illi kienu jmexxu Philip u Marthese u hemmhekk kien tagħhom. Il-problemi kont inkellem lil Philip, lil Marthese kont naraha hemmhekk ukoll."*

Dione Bartolo²² fix-xiehda tiegħu jgħid li xi snin qabel kien tqabbad jibni xi taraġ tal-konkos ma' ġenb il-kiosk u tax-xogħol kien ħallsu r-rikorrent Philip Bartolo.

Peter England²³ fix-xiehda tiegħu jispjega li huwa jokkupa l-kariga ta' direttur ta' England Insurance. Jikkonferma li r-rikorrent huwa indikat bħala l-assigurat²⁴. Kontro-eżaminat qal li huma ma jitolbux prova ta' ownership u li meta jkollhom applikazzjoni għal assigurazzjoni jimxu fuq *"good faith"*.

Francis Vella²⁵ fix-xiehda tiegħu jispjega li huwa jokkupa l-kariga ta' direttur tas-soċjeta` Express Trailers u jiftakar li r-rikorrent Philip Bartolo ġieli ordna xi xogħol minn barra (bħal konsenja ta' umbrelel) u kien jitlob lis-soċjetà iġġorrhielu.

Mill-banda l-oħra l-intimata Marthese Caruana²⁶ fix-xiehda tagħha tat-28 ta' Novembru 2007 fir-rigward tan-negozju tal-kjosk tgħid li l-Ministru ried li l-kjosk jieħdu r-raġel tagħha, Tarcisio Caruana, peress li jiġi ħu Raymond Caruana li kien inqatel. Tispjega li *"Jiena ma kellix flus biex nibdih jiena dan il-business u ħuti xtaqu jgħinuni. Philip stess kien offrieli li jsellifni l-flus...Jiena kelli bżonn nissellef il-flus mill-bank. Għamlu garanzija ħija Philip, ħija Raymond u r-raġel tiegħi. Sadanittant biex inkun nista' naħdem Philip offrieli li jagħtini Lm10,000 minn flusu sakemm saret l-ipoteka etc u fi żmien xahar saret*

---

²¹ Xiehda ta' Raymond D'Anastasi tat-12.06.2007, fol 332-333

²² Xiehda ta' Dione Bartolo tat-12.06.2007, fol 334-335

²³ Xiehda ta' Peter England tat-12.06.2007, fol 336-338

²⁴ Fil-fatt mat-taħrika tax-xhud ir-rikorrenti kienu annettew kopja tal-polza li tgħajjat lir-rikorrent, ara fol 317

²⁵ Xiehda ta' Francis Vella tat-12.06.2007, fol 339-340

²⁶ Xiehda tal-intimata Marthese Caruana, 28.11.2007, fol 346-348/ fol 7-9 tal-kawża 1254/07AF

it-transfer cioè l-flus Philip reġa' ħadhom Philip." Tkompli tgħid li kellha bżonn il-ħaddiema fil-kjosk u peress li ħutha Philip u Raymond kienu garanti tagħha bdew jaħdmu huma magħha. Tgħid li l-ħadd kienet tħallas lir-rikorrent tal-ispejjeż li kien jagħmel, tagħtih il-flus biex jiddepożitahom il-bank biex taqta' d-dejn, u minn dak li kien jifdal kienet taqsamhom bejniethom it-tlieta. Iżżid tgħid li l-kont mal-bank kien fuq isimha u tgħid li kienet toħroġ ċekkijiet sabiex jinxtraw sunbeds, shipping tas-sunbeds ecc.

Hija ssostni li r-rikorrent *"qed jippoża bi ħwejġi ma nafx għalfejn daħħalni l-qorti għax irid Lm90,000 sehm."*

Finalment tgħid li l-kjosk m'għadux jgħajjat lilha għaliex il-permess issa qed joħroġ fuq bintha Rayona. Tispjega li lil bintha Rayona begħetilha l-kjosk bl-attrezzi kollha.

Kontro-eżaminata²⁷ l-intimata qalet *"Aħna qatt ma għamilna negozju flimkien, jien u ħuti. In-negozju dejjem tiegħi kien."* Hija tiċhad li staqsiet lir-rikorrent biex jidhol fin-negozju magħha iżda ssostni li kienet marret għandu sabiex jisliha l-flus. Dwar ħuhom l-ieħor Raymond, tgħid li kienu baġtu għalih biex jaħdem magħhom u mhux biex ikollu sehem. Tispjega li fis-sena li dam magħhom Raymond kienu jaqsmu l-qligħ tan-negozju bejniethom it-tlieta: hi, Philip u Raymond. Tispjega li *"Kont naqsam magħhom bona grazzja tiegħi peress li huma kienu għamluli pjaċir li kienu garanti tiegħi biex nibda' n-negozju."* Dwar ir-rikorrent tgħid li kien l-id il-leminja tagħha u kienet tafdah b'għajnejha magħluqa iżda tilmenta li kien qed jipprova jagħmel "xibka" biex jifgaha u kiteb ismu 'l hawn u 'l hemm biex jipprova jidhliha fin-negozju. Issostni li *"Tajtu kollox f' idejh però n-negozju ma kien ikun qatt tiegħu. In-negozju dejjem tiegħi kien."* Mistoqsija għalfejn kienet taqsam il-profitti bejn tlieta, tgħid li riedet tpattihom tal-pjaċir li kienu għamlulha meta qagħdulha garanti. Mistoqsija għalfejn wara li telaq Raymond baqgħet taqsam il-qlieġ ma' Philip qalet li kienet għadha qed tħallas id-dejn u *"Il-pjaċir jiena domt nagħmilulu xi 20 sena."* Issostni li l-flus kienet ittihomlu *"bona grazzja."*

---

²⁷ Kontro-eżami tal-intimata Marthese Caruana, 05.11.2008, fol 381-386

Hija ippreżentat żewġ dokumenti tal-ETC²⁸ datati Novembru 2008 li jirrigwardaw it-terminazzjoni tal-“impieg” tar-rikorrent u ta’ ibnu Elton magħha. L-impieg tar-rikorrent huwa indikat bħala “*beach boy - part-time*” u l-impieg ta’ ibnu bħala “*beach boy - full-time*”. Ir-raġuni indikata għat-terminazzjoni fiż-żewġ każi hija “redundancy” u d-data tat-terminazzjoni hija 28 ta’ Ottubru 2005.

Sorprendentement, f’xiehda sussegwenti²⁹ tikkonferma li l-unika darba li rreġistrat lir-rikorrent bħala impjegat tagħha kien fl-aħħar sena li ħadmu flimkien u cioé fit-30 ta’ Mejju 2005. Il-Qorti tinnota illi f’dan il-perjodu kien digà nqala d-dizgwid bejniethom.

Fix-xiehda tagħha fil-kawża l-oħra³⁰ issostni li ħuha “*qatt ma ħareġ 1 cent għaliex fi żmien 3 ġimgħat irritornajt il-flus kollha lura u d-dejn għamiltu kollu f’ ismi waħdi. Kieku konna sħab konna naqsmu d-dejn bejn tlieta mhux nagħmlu kollu jien id-dejn.*” Kontro-eżaminata qalet li “*Qatt ma konna sħab minkejja li konna naqsmu. L-isħab fl-ajru qiegħed. Mhuwiex minnu li meta dawwart il-kjosk fuq it-tifla kien diġa hemm l-inkwiet bejni u bejn ħija.*”

Rayona Caruana³¹, bint l-intimati, fix-xiehda tagħha tal-5 ta’ Marzu 2009 tgħid li hija aċċettat il-kjosk meta ommha offritulha għaliex ommha kienet għejjiet taħdem. Tispjega li iżżomm sistema simili għal kif kienet iżżomm ommha fir-rigward ta’ x’ikun daħal u ħareġ. Ftit wara x-xiehda tagħha Rayona Caruana ippreżentat kopja tal-permess datat 8 ta’ Mejju 2006 li jidher fuq isimha.³²

Fix-xhieda tagħha fil-kawża l-oħra³³, qalet li ma kinitx taf b’ inkwiet bejn ommha u z-ziju tagħha meta inqaleb il-permess tal-konċessjoni fuq isimha. “*L-inkwiet inqala’ meta ommi avżat lil Philip.*” Qalet li ma tafx kif kienu jinqasmu l-flus qabel ma

²⁸ Dok ETC1 u Dok ETC2

²⁹ Xiehda tal-intimata tal-05.03.2009, fol 392-394

³⁰ Xiehda tal-intimata tal-11.05.2011, fol 120-121 tal-atti tal-kawża 1253/07

³¹ Xiehda ta’ Rayona Caruana tal-05.03.2009, fol 398-400

³² Fol 404 – Permit Letter – Mobile kiosk letter

³³ Xiehda ta’ Rayona Caruana tas-06.10.2011, fol 125-127

ħadet il-kariga hi fl-2006.

Tony Borg³⁴ li jaħdem bħala salesman ma' Trade Ways Ltd li jbiegħu oġġetti relatati mal-baħar, jgħid li dejjem tkellem mal-intimata li kienet tordna x-xogħol u kienet tħallsu dejjem hi biċ-ċekkijiet. Jgħid li lir-rikorrent ma jafux.

Kenneth Xuereb³⁵ li jaħdem mal-Model Toys Ltd jgħid li lill-intimata ilu jafha ħdax-il sena minn mindu bdew ibiegħu l-oġġetti relatati mal-baħar bħal lilos u blalen. Jgħid li ħallsitu b'ċekkijiet f'isimha.

L-attriċi Emanuela Bartolo³⁶, ittelligħet tixhed mill-intimati u fix-xieħda tagħha qalet li taf li żewġha Philip Bartolo kien mar il-bank u ma taf xejn aktar għaliex kienet tħallih jagħmel hu. Mistoqsija tafx jekk l-intimata kinitx ħallset lil żewġha r-rikorrent lura tal-flus li sellifha qalet li ma setgħetx tgħid. Kontro-eżaminata qalet li ma kienx jinteressaha kif jinqasmu l-flus u lanqas biss kienet toqgħod ħdejhomet meta jsiru l-kontijiet tal-gabbana. *"X' kienu jagħmlu bejniethom jiena ma kontx naf."* Tiftakar li fil-bidu kienu jaqsmu bejn tlieta meta kienu għadhom tlieta imbagħad baqgħu żewġha u l-intimata biss.

John Mary Caruana³⁷, ħu l-intimat Tarcisio Caruana, jispjega li Raymond Caruana li kien inqatel jiġi ħuhom u li l-Ministru ried li l-gabbana tkun għand il-familja tagħhom. Jispjega li Mario Caruana, li fuqu kien il-permess oriġinarjament kien qallu li ried il-flus u jaqleb il-permess. Jispjega li l-permess dam ma ħareġ xi xahrejn. Kontro-eżaminat jgħid li jiftakar li kien ħa Lm500 kontanti. Fir-rigward tal-intimat Philip Bartolo jgħid li ma jafux.

Albert Mamo³⁸, il-Kummissarju tal-Artijiet, fix-xieħda tiegħu jikkonferma li l-permess tal-gabbana beda joħroġ fuq isem l-intimata u baqa' joħroġ fuq isimha kull sena. Jikkonferma

---

³⁴ Xieħda ta' Tony Borg tal-24 ta' Ġunju 2009, fol 411

³⁵ Xieħda ta' Kenneth Xuereb tal-24 ta' Ġunju 2009, fol 413

³⁶ Xieħda tal-attriċi Emanuela Bartolo tal-24 ta' Ġunju 2009, fol 415-416

³⁷ Xieħda ta' John Mary Caruana tas-26.05.2010, fol 441-443

³⁸ Xieħda ta' Albert Mamo, tat-08.02.2012, fol 485

wkoll li hija ċediet il-permess lil bintha Rayona u l-permess baqa' joħroġ fuq Rayona Caruana. Mistoqsi in kontro-eżami jekk f'każ li jkun hemm partnership informali bejn żewġ partijiet u l-liċenzja tkun irregistrata fuq persuna waħda, huma jidhrlux fiha, huwa irrisponda fin-negattiv.

Mario Caruana³⁹, li fl-1988 ċeda favur tal-intimata d-drittijiet tiegħu t'inkwilinat/*beach concession* u bieghlha l-gabbana bl-armor u l-istokk kollu tagħha, jispjega li huwa ma jiġi xejn mill-intimati (minkejja li għandhom l-istess kunjom). Jgħid li meta kien rama' bil-gabbana kien induna li kien fiha wisq xogħol u wara ftit ġimgħat bieghlha. Ma jiftakarx jekk dak in-nhar li biegh il-gabbana kienx hemm ir-rikorrent, fil-fatt jgħid li ma jafux. Jgħid li l-intimati dak iż-żmien ma kinux semmewlu li fin-negozju kien se jkun hemm tnejn minn ħut l-intimata. Jgħid li minn mindu tħallas il-flus tal-gabbana ma jafx x' sar.

Din il-qorti wara li fliet b'reqqa kbira l-provi kollha tinsab moralment konvinta illi nonostante l-fatt li Mario Caruana fid-9 ta' Lulju 1988 jidher li kien ċeda l-*"beach concession"* u biegh il-gabbana bl-armor u l-istokk kollu tagħha lill-intimata Marthese Caruana, u nonostante l-fatt li l-permess għall-ġestjoni tan-negozju tal-gabbana mid-Dipartiment tal-Artijiet inqaleb fuq isimha biss, **in-negozju tal-gabbana "Marea Kiosk" kien fil-fatt tagħha u ta' ħuha r-rikorrent Philip Bartolo (sakemm fl-2006 qabdet u ttrasferietu lil bintha Rayona u anke ċeditilha l-konċessjoni).**

Jidher li kien hemm raġuni għalfejn fl-1988 il-permess inħareġ fuq isem l-intimata biss. Hija tispjega li żewġha Tarcisio Caruana jiġi ħu Raymond Caruana li kien inqatel, u l-ministru ried li l-kjosk jieħdu proprju hu, tal-familja Caruana. Kien fil-fatt Jimmy Caruana, ħu Tarcisio Caruana, li rsista għall-permess. Ir-rikorrent Philip Bartolo fil-fatt jikkonferma li l-permess kellu jdur proprju fuq tal-familja Caruana u jgħid li kien ġie miftiehem li jdur fuq oħtu Marthese (mart Tarcisio Caruana), iżda jsostni li kienet talbitu jidhol sħab magħha u spicċaw fteħmu anke ma' ħuhom l-ieħor Raymond Bartolo biex dan ukoll jidhol fin-negozju magħhom.

---

³⁹ Xieħda ta' Mario Caruana tat-08.02.2012, fol 487-489

Jigi osservat il-fatt sinifikanti li kien ir-rikorrent Philip Bartolo li ħareġ is-somma ta' Lm10,000 sabiex oħtu l-intimata setgħet takkwista d-drittijiet ta' inkwilinat/*beach concession* li kien ser iċcedilha Mario Caruana, u wkoll il-gabbana nnifisha bl-istokk u l-armar tagħha permezz tal-iskrittura tad-9 ta' Lulju 1988. Anke jekk dawn tathomlu lura f'itit wara, u cioé meta ħadet *loan* mill-bank fuq isimha, jibqa' l-fatt li r-rikorrent Philip Bartolo kien iggarantixxa tali *loan* da parti tiegħu bid-dar tiegħu u żewġ imħażen kbar. (Fil-fatt anke ħuhom Raymond kien iggarantixxa tali *loan* b'proprjetà tiegħu, sakemm telaq min-negozju wara sena). Il-Qorti tiddubita x'interess kellu ir-rikorrent li jieħu tali riskju jekk mhux għaliex kien proprju sħab fin-negozju.

Jirriżulta ampjament pruvat minn diversi xhieda (inkluż l-intimata stess) illi l-qliegh mill-gabbana kien jinqasam bin-nofs (50/50) bejn ir-rikorrent u l-intimata wara li kienu jithallsu l-ispejjeż, il-pagi, jinxtraw l-oġġetti relatati mat-tmexxija tal-kjosk u jsiru d-depożiti l-bank sabiex jinqata' d-dejn. (Fil-fatt meta kien għadu sħab magħhom ħuhom Raymond fl-ewwel sena, il-qliegh kien jinqasam bejn tlieta, imbagħad wara li telaq min-negozju beda jinqasam bejn tnejn.) Fil-fehma ta' din il-qorti ma hija kredibbli xejn il-verżjoni tal-intimata illi kienet taqsam il-qliegh maż-żewġ ħutha Raymond u Philip (imbagħad wara li telaq Raymond, ma' Philip biss) "bona grazzja" tagħha peress li kienu għamlulha l-"pjaċir" li joqgħodu garanti sabiex hija tibda' n-negozju tagħha. Li wieħed joffri li jagħmel tajjeb fuq self li tkun ħadet oħtu bil-proprjeta' tiegħu imur ferm oltre sempliċi "pjaċir". Terġa' f'dan il-każ kienu żewġt aħwa u mhux wieħed li originarjament iggarantixxew is-self fuq isem oħthom bil-proprjetà tagħhom. Hija ferm inverosimili li dawn iż-żewġt aħwa għamlu dan bi "pjaċir" għal oħthom u mhux għax kellhom interess personali u dirett fin-negozju.

Hija invece verosimili t-teżi tar-rikorrenti illi l-intimata, aktarx fuq parir li ħadet, fl-aħħar sena li ħadmu flimkien (2005) irreġistrat lil ħuha mal-ETC bħala impjegat magħha, bl-iskop li ċċaħdu minn sehmu. U proprju dik is-sena stess itterminatlu l-"impieg" minħabba "redundancy". Fil-fatt kien biss f'itit wara dan kollu, li bdiet tippretendi li n-negozju huwa tagħha biss u sussegwentement ittrasferietu fuq bintha Rayona Caruana. Li kieku r-rikorrent Philip Bartolo verament kien impjegat tagħha,

ċertament li ma kienx ser jipparteċipa b'mod tant attiv fin-negozju tul is-snin: jirriżulta li huwa kien jikteb fil-kotba tal-amministrazzjoni tal-gabbana u meta taghlaq is-sena kien iżomm il-kotba hu, l-assikurazzjoni tal-gabbana hija intestata fuqu, ix-xogħol kollu tal-bank rigwardanti depożiti, kotba tax-xogħol, PAYE etc kien jieħu ħsiebu hu. Anke l-impjegati xehdu li daqqa kienu jithallsu mir-rikorrent u daqqa mill-intimata. Kien jordna xogħol minn barra relatat mal-gabbana (bħal per eżempju l-konsenja tal-umbrellel mingħand l-Express Trailers). Kien anke magħruf mas-supretendent D'Anastasi bħala wieħed mis-sidien tal-gabbana u meta kienu jinqalgħu problemi dwar il-ġestjoni tal-gabbana huwa kien ikellem lir-rikorrent. Anke meta kellu jsir taraġ ma' ġenb il-gabbana, kien proprju r-rikorrent Philip Bartolo li inkariga lill-kuntrattur Dione Bartolo.

Għalhekk in vista ta' dan kollu din il-qorti hija konvinta li anke jekk ma teżisti l-ebda skrittura bejniethom f' dan is-sens, ir-rikorrenti kienu fil-fatt proprjetarji tan-negozju tal-"Marea Kiosk" flimkien mal-intimati qabel ma l-intimata ttrasferitu lil bintha Rayona, kif irriżulta fil-mori tal-kawża.

Issir riferenza għas-sentenza li qegħda tingħata wkoll illum fir-rigward tal-kawża l-oħra bin-numru 1254/07AF fejn qed jiġi dikjarat li t-trasferiment/bejgħ tal-gabbana bl-assi tangibbli tagħha, l-permessi għall-ġestjoni, l-avvjament, il-jeddijiet tal-proprjetà intellettuali u kull jedd ieħor fuq l-istess negozju da parti ta' Marthese Caruana għal fuq bintha Rayona Caruana huwa null u għalhekk in-negozju għadu teknikament tal-kontendenti.

Issa ladarba minħabba d-diżgwid li inqala' r-rikorrenti ma jridux jibqgħu aktar in-komunjoni mal-intimati fil-proprjetà u t-tmexxija tal-gabbana in-kwistjoni, u ladarba wkoll tali gabbana mhux kommodament diviżibbli, għandu jiġi ordnat il-bejgħ tagħha u bl-assi tangibbli tagħha, l-avvjament, il-jeddijiet tal-proprjetà intellettuali u kull jedd ieħor fuq l-istess negozju fl-irkant.

Fir-rigward tal-permessi għall-ġestjoni tan-negozju però, din il-qorti ma tarax kif tista' tiddikjara li dawn illum huma proprjetà komuni tar-rikorrenti u tal-intimati kif qed jitolbu r-rikorrenti

bħala parti mill-ewwel talba tagħhom, anke jekk fil-kawża l-oħra qed jiġi dikjarat li t-trasferiment/bejgħ tal-Marea Kiosk lil Rayona Caruana (bl-assi tanġibbli bħall-kiosk innifsu, l-oġġetti li jiġu kkunsmati, makkinarju, tagħmir u ħażniet, permessi għall-ġestjoni tan-negożju, avvjament, jeddijiet tal-proprjetà intellettuali u kull jedd ieħor) huwa null.

Lanqas ma huwa l-każ li dawn jistgħu jinbiegħu fl-irkant kif qed jitolbu r-rikorrenti bħala parti mit-tielet talba tagħhom. Il-permessi relatati mal-gabbana għal dawn l-aħħar snin ħarġu mill-awtoritajiet rispettivi fuq isem Rayona Caruana peress li ħadet it-tmexxija tan-negożju tal-gabbana f'idejha wara li ttrasferitilha/biegħetilha ommha l-intimata Marthese Caruana (anke jekk tali trasferiment/bejgħ illum qed jiġi dikjarat null fil-kawża l-oħra).

Meta jsir il-bejgħ bl-irkant kif ser jiġi ordnat minn din il-qorti, il-parti li effettivament takkwista n-negożju tal-gabbana⁴⁰ għandha tirrikorri għand l-awtoritajiet rispettivi biex il-permessi kollha relattivi għall-gabbana jinqalbu fuq isimha.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti taqta' u tidcedi billi tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-intimati u:

- i) Tilqa' l-ewwel talba tar-rikorrenti u tiddikjara li l-Marea Kiosk fl-Għadira, l-Mellieħa, inkluż kull assi tanġibbli bħal ma huma l-kiosk innifsu, l-oġġetti li jiġu kkunsmati, makkinarju, tagħmir u ħażniet, avvjament, jeddijiet tal-proprjetà intellettuali u kull jedd ieħor fuq l-istess negożju huma proprjetà komuni tar-rikorrenti u tal-intimati f'sehem indaqs bejniethom (iżda mhux in kwantu jirrigwarda l-permessi għall-ġestjoni tiegħu);
- ii) Tilqa' tieni talba tar-rikorrenti u tiddikjara u tidcedi li l-Marea Kiosk fl-Għadira l-Mellieħa mhux kommodament diviżibbli;
- iii) Tilqa' t-tielet talba tar-rikorrenti u tordna l-bejgħ fl-irkant

---

⁴⁰ Ladarba mhux ser ikun hemm oblaturi estranji ser ikunu r-rikorrenti konjuġi Bartolo jew ir-rikorrenti konjuġi Caruana li ser jakkwistaw il-gabbana.

tal-istess Marea Kiosk fl-Għadira, l-Mellieħa inkluż kull assi tanġibbli bħalma huma l-kiosk innifsu, l-oġġetti li jiġu kkunsmati, makkinarju, tagħmir u ħażniet, avvjament, jeddijiet tal-proprjetà intellettuali u kull jedd ieħor fuq l-istess negozju, (iżda mhux in kwantu jirrigwarda l-permessi tal-ġestjoni tan-negozju) u dan **mingħajr oblaturi estraneji** fil-5 ta' Mejju 2016 fil-bini tal-Qorti.

Tastjeni milli tiddeċiedi fuq it-talbiet rimanenti.

L-ispejjeż, inkluż l-ittra ufficjali tas-7 ta' Marzu 2006, l-ittri legali tat-8 ta' Frar 2006, tas-17 ta' Frar 2006 u tal-21 ta' Frar 2006 u tal-mandat ta' sekwestru numru 509/06 għandhom jithallsu mill-intimati.

IMHALLEF

DEP/REG